

دانگاه ملی جدید ایران

حوزه معاونت آموزشی و تحقیقات تکمیلی

شماره :

آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

تاریخ :

مقدمه

به استناد بند ۱۲ ماده ۳ آیین نامه شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (مصوب ۹۳/۷/۲۸)، این آیین نامه تدوین و به اجرا گذاشته می شود.

ماده ۱ - هدف

تعیین چهار چوب قانونی برای اجرای صحیح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته در تمامی زیر نظام های آموزش عالی.

ماده ۲ - تعاریف

وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

مؤسسه: هر یک از دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی (اعم از دولتی و غیردولتی) است که دارای مجوز تاسیس از وزارت هستند.

آموزش رایگان: تسهیلاتی قانونی که به موجب آن دانشجویان می توانند بدون پرداخت شهریه و صرفا با سپردن تعهد خدمت، تحصیل کنند.

دانشجو: فردی که در یکی از رشته های دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته برابر ضوابط، پذیرفته شده، ثبت نام کرده، و مشغول به تحصیل است.

دانش آموخته: فردی که یکی از دوره های تحصیلی را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده است.

مرخصی تحصیلی: مدت زمان مشخصی که دانشجو، برابر ضوابط معین، به طور موقت به تحصیل اشتغال ندارد.

انصراف تحصیلی: فرآیندی که در آن دانشجو به طور خودخواسته از ادامه تحصیل خودداری کند.

حضوری: شیوه ای از آموزش است که دانشجو در آن تمام تحصیل خود را به صورت چهره به چهره و تمام وقت به انجام می رساند.

غیر حضوری: شیوه ای از آموزش است که حضور فیزیکی دانشجو در تمام طول تحصیل الزامی نیست.

نیمه حضوری: شیوه ای از آموزش است که بخشی از آن به صورت حضوری و بخشی از آن به صورت غیر حضوری انجام می شود.

استاد راهنمای: یکی از اعضای هیات علمی دارای مدرک دکترا است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام پروژه، پایان نامه یا رساله به عهده دارد و از میان اعضای هیات علمی همان موسسه (یا خارج از موسسه با مجوز موسسه مبدا) انتخاب می شود.

استاد مشاور: یکی از اعضای هیات علمی که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام پروژه، پایان نامه و یا رساله به عهده دارد و از میان اعضای هیات علمی همان موسسه و یا متخصصان خارج از موسسه انتخاب می شود.

مدرس: فردی که به آموزش و مهارت آموزی در یک موسسه به صورت تمام وقت، نیمه وقت یا پاره وقت اشتغال دارد.

برنامه درسی: مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس و فعالیت‌های هر رشته تحصیلی است که اهداف مشخصی را دنبال می کند.

واحد درسی: مقدار مفاهیم یا مهارت‌هایی که برای فرآیند دانشجو در طول یک نیمسال تحصیلی یا زمان معادل آن در نظر گرفته می شود. هر واحد درسی نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت، کارورزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت و کار آموزی ۱۲۰ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می شود.

گروه آموزشی: بنیادی ترین واحد علمی موسسه متشکل از تعدادی عضو هیات علمی است که دارای تخصص مشترک در یک رشته علمی هستند.

درس جبرانی: درسی است که به تشخیص گروه آموزشی گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، ضروری است.

رشته تحصیلی: یک برنامه آموزشی است که با محتوا و روش‌شناسی خاص، در قالب برنامه درسی اجرا می شود.

دوره کارشناسی ارشد: یک دوره تحصیلی که پس از دوره کارشناسی آغاز می شود و حداقل شامل ۲۸ تا ۳۲ واحد درسی است.

شیوه آموزشی - پژوهشی: شیوه‌ای است که محتوای برنامه درسی مربوط به آن علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر پایان‌نامه نیز می باشد.

شیوه آموزشی: شیوه‌ای است که دانشجو پس از گذراندن واحدهای درسی و بدون گذراندن پایان‌نامه دانش آموخته می شود.

نیمسال تحصیلی: هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته امتحانات پایان ترم است.

پایان‌نامه: بخشی از شیوه آموزشی - پژوهشی است که در یک زمینه مشخص رشته تحصیلی و با راهنمایی استاد راهنمای انجام می گیرد.

هیات داوران: اعضای هیات علمی هستند که برای ارزیابی پایان‌نامه دانشجو در دوره کارشناسی ارشد مطابق دستورالعمل اجرایی مصوب موسسه انتخاب می شوند.

ماده ۳ - شرایط ورود به دوره

الف - داشتن صلاحیت عمومی ورود به دوره برابر ضوابط؛

ب - دارا بودن مدرک رسمی پایان دوره کارشناسی اعم از پیوسته و ناپیوسته مورد تأیید وزارت؛

ج - قبولی در آزمون ورودی یا کسب پذیرش از مؤسسه طبق مقررات مصوب وزارت؛

ماده ۴ - آموزش در موسسه مبتنی بر نظام واحدی و به زبان فارسی انجام می شود.

تبصره: موسسه اختیار دارد در صورت توانایی، برنامه درسی مصوب را با رعایت ضوابط برای دانشجویان خارجی و یا دوره‌های بین‌المللی به زبان غیر فارسی ارائه نماید.

ماده ۵ – موسسه موظف است، برنامه های آموزشی و درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت را برای دورهای که در آن با مجوز شورای گسترش آموزش عالی دانشجو پذیرفته است، اجرا کند.

ماده ۶ – مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد، دو سال (چهار نیمسال) است.

تبصره: در صورتی که دانشجوی مشمول آموزش رایگان در مدت مقرر دانش آموخته نشود موسسه اختیار دارد مدت تحصیل وی را حداکثر تا دو نیمسال افزایش دهد. افزایش سنتوں تحصیلی در نیمسال اول به صورت رایگان و در نیمسال دوم با دریافت هزینه طبق تعریفه مصوب هیات امنی موسسه انجام می شود. چنانچه دانشجو در این مدت دانش آموخته نشود از ادامه تحصیل محروم است.

ماده ۷ – تعداد واحدهای درسی

تعداد واحدهای درسی در دوره کارشناسی ارشد حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد است که از این تعداد، در شیوه آموزشی پژوهشی حداقل ۴ تا ۶ واحد مربوط به پایان نامه و مابقی به صورت واحد آموزشی می باشد.

تبصره: دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است حداقل ۸ و حداکثر ۱۴ واحد درسی است. دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی از شرط اخذ حداقل واحد آموزشی معاف است.

ماده ۸ – چگونگی و ترتیب ارائه دروس هر دوره تحصیلی، رشته و یا گرایش با رعایت پیش نیاز هر درس طبق برنامه درسی مصوب، بر عهده گروه آموزشی است.

ماده ۹ – دروس جبرانی

تعداد واحدهای دروس جبرانی به تشخیص گروه آموزشی حداکثر ۱۲ واحد می باشد.

تبصره ۱ – کسب نمره قبولی ۱۲ در دروس جبرانی، الزامی است ولی نمره مذکور در میانگین نیمسال و کل دانشجو محاسبه نمی شود و هزینه این دروس طبق تعریفه مصوب هیات امنی موسسه از دانشجو دریافت می شود.

تبصره ۲ – زمان استفاده شده برای دروس جبرانی در سقف سنتوں تحصیلی دانشجو محاسبه نمی شود.

ماده ۱۰ – در موسسه های آموزش عالی دولتی، آموزش رایگان برای هر دانشجو، در دوره کارشناسی ارشد صرفا یک بار امکان پذیر است.

تبصره: دانشجوی مشمول آموزش رایگان، در صورت حذف غیر موجه درس به تشخیص موسسه یا عدم کسب نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد آن درس، موظف به پرداخت هزینه درس مربوط مطابق تعریفه مصوب هیات امنی موسسه است.

ماده ۱۱ – تحصیل همزمان در دوره کارشناسی ارشد در موسسه ها (اعم از دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۱۲ – برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره تقویم آموزشی، چگونگی اعلام و ثبت نمره، زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، نحوه اعتراض به نتایج امتحانات، تاریخ تجدید نظر و غیره طبق شیوه آیین نامه اجرایی مصوب موسسه انجام می شود.

ماده ۱۳ – ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس از سوی مدرس آن و بر اساس حضور و فعالیت دانشجو در کلاس، انجام تکالیف و آزمون کتبی مستمر و پایانی برای دروس نظری در طول و پایان هر نیمسال تحصیلی انجام می شود و بر مبنای عددی از صفر تا پیست قابل محاسبه است.

ماده ۱۴ – حضور و غیاب

حضور دانشجو در تمام جلسات کلاس درس الزامی است.

تبصره ۱: اگر دانشجو در طول نیمسال تحصیلی در یک درس بیش از سه جلسه یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند نمره آن درس صفر و در صورت تشخیص موجه بودن غیبت از سوی موسسه، آن درس حذف می شود.

تبصره ۲: در صورتی که واحد های انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان هر نیمسال به تشخیص موسسه، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از ۸ واحد درسی برسد در این صورت این نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می شود، اما میانگین نمرات این نیمسال در مشروط شدن دانشجو بی تاثیر است.

تبصره ۳: نحوه حضور دانشجو در جلسات کلاس درس در دوره های نیمه حضوری و غیر حضوری طبق شیوه نامه مصوب موسسه انجام می شود.

ماده ۱۵ – در شرایط خاص، حذف یک یا تمام دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تایید موسسه قبل از شروع امتحانات و با رعایت و احتساب در سنوات تحصیلی امکان پذیر است.

ماده ۱۶ – حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ و میانگین کل قابل قبول در هر نیمسال ۱۴ است.

تبصره ۱: دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس، نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا نمره های مردودی قبلی در ریز نمرات تحصیلی دانشجو، فقط ثبت و باقی می ماند اما این نمره ها در محاسبه میانگین کل دوره بی اثر و صرفا آخرین نمره قبولی در آن درس ملاک محاسبه میانگین کل دوره خواهد بود.

تبصره ۲: گذراندن دروس با استفاده از تبصره ۱، مشروطی دانشجو در نیمسال های قبل را خنثی نمی کند.

تبصره ۳: تسیه هلات تبصره ۱ شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم کمیته انضباطی، نمره مردودی دریافت می کنند، نمی شود.

ماده ۱۷ – چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می شود. تبصره: دانشجویی که دو نیمسال تحصیلی اعم از متواالی یا متناوب مشروط شود از تحصیل محروم می شود.

ماده ۱۸ – دانشجو می تواند با احتساب سنوات تحصیلی، یک نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره: بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی مانند مرخصی زایمان، مرخصی پزشکی در صورت تایید پزشک معتمد موسسه، ماموریت همسر یا والدین، بدون احتساب در سنوات تحصیلی در اختیار موسسه است.

ماده ۱۹ - انصراف

دانشجو متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً و به صورت کتبی به اداره تحصیلات تکمیلی تسلیم نماید، دانشجو مجاز است فقط یکبار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد در غیر این صورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

تبصره - تصمیم‌گیری برای بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل، بر عهده موسسه است.

ماده ۲۰ - انتقال، تغییر رشته و مهمان

انتقال، تغییر رشته و مهمانی در دوره کارشناسی ارشد ممنوع است.

تبصره ۱ - معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده دانشجو در موسسه قبلی طبق شیوه نامه مصوب موسسه امکان پذیر است.

تبصره ۲ - به ازای هر ۸ تا ۱۴ واحد از دروس معادل سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو کاسته می‌شود.

ماده ۲۱ - استاد راهنما و استاد مشاور

دانشجو موظف است قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، موضوع پایان نامه خود را با نظر استاد راهنما و تایید گروه آموزشی انتخاب کند.

تبصره ۱: شرایط و نحوه انتخاب استاد راهنمای خارج از موسسه یا در رشته‌هایی که عضو هیات علمی با مرتبه علمی استادیار وجود نداشته باشد طبق شیوه‌نامه موسسه انجام می‌شود.

تبصره ۲: انتخاب استاد مشاور، به پیشنهاد استاد راهنما و تایید گروه آموزشی، از اعضای هیأت علمی همان گروه یا خارج از موسسه امکان پذیر است.

ماده ۲۲ - دانشجو پس از تدوین پایان نامه و تایید استاد راهنما، موظف است با رعایت ضوابط موسسه در حضور هیات داوران از پایان نامه خود دفاع کند.

ماده ۲۳ - ارزشیابی پایان نامه

نمره پایان نامه در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به شرح زیر انجام می‌شود:

- مردود (کمتر از ۱۴)
- متوسط (۱۴-۱۵/۹۹)
- خوب (۱۶-۱۷/۹۹)
- خیلی خوب (۱۸-۱۸/۹۹)
- عالی (۱۹-۲۰)

ماده ۲۴ – ملاک دانش آموختگی، داشتن میانگین کل حداقل ۱۴ بر اساس واحدهای گذرانده آموزشی و دفاع از پایان نامه است.

تبصره: چنانچه میانگین کل دانشجویی پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی دوره کمتر از ۱۴ باشد دانشجو اجازه دفاع از پایان نامه را ندارد و تنها یک نیمسال با رعایت سقف مجاز سنت تخصصی به وی فرصت داده می شود تا با اخذ مجدد حداقل ۱۰ واحد از درس هایی که با نمره کمتر از ۱۴ گذرانده است، میانگین کل واحدهای گذرانده را به حداقل ۱۴ برساند، در این صورت اجازه دفاع از پایان نامه به وی داده می شود.

ماده ۲۵ – چنانچه دانشجویی تمام واحدهای آموزشی دوره را با میانگین کل حداقل ۱۴ گذرانده باشد ولی نتواند یا نخواهد از پایان نامه خود دفاع کند باید در مدت مجاز تحصیلی، معادل تعداد واحد پایان نامه و طبق نظر گروه آموزشی، واحد یا واحدهای درسی مرتبط را با رشته تحصیلی اخذ و با میانگین کل حداقل ۱۴ بگذراند تا در دوره مذکور به شیوه آموزشی دانش آموخته شود. نوع شیوه دانش آموختگی در دانشنامه قید می شود.

تبصره: دانشجویی که به هر دلیل نتواند دوره تحصیلی را به پایان برساند، فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی به وی اعطا می شود.

ماده ۲۶ – چنانچه دانشجو در حین تدوین پایان نامه اقدام به تخلف علمی (سرقت علمی، جعل، تقلب، کپی برداری و ...) نماید و این موضوع از سوی موسسه اثبات شود، از ادامه تحصیل محروم و صرفا گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده دریافت می کند.

تبصره: احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام پایان نامه از سوی موسسه، منجر به ابطال مدرک تحصیلی صادر شده خواهد شد.

ماده ۲۷ – تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع قابل قبول از پایان نامه در شیوه آموزشی – پژوهشی و یا زمان آخرین نمره درس در شیوه آموزشی است.

ماده ۲۸ – موسسه می تواند بخشی از اختیارات خود در این آیین نامه را به گروه آموزشی یا یک کمیته منتخب، تفویض کند.

ماده ۲۹ – مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه و هرگونه پاسخگویی قانونی مترتب بر آن، بر عهده مؤسسه است و نظارت بر اجرا و تفسیر مقاد آن بر عهده معاون آموزشی وزارت است.

ماده ۳۰ – این آیین نامه در یک مقدمه، ۳۰ ماده و ۲۱ تبصره در جلسه ۸۶۶ مورخ ۹۴/۷/۴ به تصویب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی رسید و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۳۹۴-۹۵ و پس از آن لازم الاجرا است.